

Bosna i Hercegovina
SUD BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

C I N

Broj: K-85/05
Sarajevo, 07.06.2006. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Miso Salema kao predsjednika vijeća, Gogala Zorice i Šator Mehmeda kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Ive Pogarčić, u krivičnom predmetu protiv optuženog Memić Senaida, zbog krivičnog djela ometanje rada pravosudja iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, povodom optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-414/05 od 13.12.2005. godine, nakon održanog glavnog, usmenog i javnog pretresa, u prisustvu branioca optuženog Memić Senada, advokata Feraget Ifeta, te tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine Šuškić Ismeta, dana 07.06.2006. godine, donio je i javno objavio slijedeću:

P R E S U D U

OPTUŽENI:

MEMIĆ SENAIĐ, sin Hasana i majke Azemine rođene Hadžić, rođen godine u naselju Kovači, MZ Hrasnica, općina Ilidža, Hrasnica, po nacionalnosti Bošnjak, državljani BiH, oženjen, po zanimanju prof.dr poljoprivrede, zaposlen na Poljoprivrednom fakultetu Sarajevo

K R I V J E

Što je:

Dana 18.10.2005. godine u 13,00 sati u Sudu Bosne i Hercegovine, ul. Kraljice Jelene br. 88 Sarajevo, na objavi presude u predmetu K-39/05 protiv

optuženih Memić Senada i dr., od predsjednika vijeća sudije Šeleda Nenada, u sudnici br. IV u kojoj je bilo prisutno oko 30 građana posjetilaca, nakon što je sudija Šeleda Nenad izrekao presudu kojom je optuženog Memić Senada oglasio krivim i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju od 3 godine, zbog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija, kako bi spriječio sudiju u vršenju radnje objavljivanja i obrazlaganja presude, Memić Senaid naglo istrčao iz sudnice i zalupio vratima, zbog čega je sudija prekinuo objavu i saradnici Aždajić Jasminki naredio da izadje van sudnice, da vidi šta se dešava i da pozove sudsku policiju, ista izlazi i poziva policajku Tomić Natašu koja ulazi u sudnicu, a za kojom ulazi i Memić Senaid glasno govoreći „izadjite svi, ovo nije sud, ovo je kino“ i nastavlja „šta je, kome ti sudiš, jebote, jesi li slušao išta, jesi li gledao išta, imaš li dokaze majmune jedan, imaš li dokaze, ti si sudija, vidite kakav si, jesi li slušao, jesi li gledao, imaš li dokaze hajvanu jedan, kome ti sudiš, ko je tebi dao zakon u ruke, ko je tebi dao zakon i državu u ruke, hajde ti si sudija sudi me 100 godina, jebo li te onaj ko te postavio, da te jebo, šta je, gdje ti je pištolj, šta si slušao svih ovih 8 mjeseci, ko ti je naredio da tako sudiš, gdje ti je dokaz, po kojem zakonu sudiš, ovo nije sud za Bosnu, ovo je inkvizicija, ne moći osloboditi djecu zato što nema dokaza, šta si slušao, sjedio, spavao si tu majmune jedan“, nakon čega predsjedavajući vijeća nastavlja sa objavom presude i objavu završava, a zatim je ponovo glasno uzviknuo „jebo li vam stranci mater, da vam jebali stranci mater, šta je šta hoćeš, hajde udari, ovo nije sud ovo je majmun“, a zatim je predsjedavajući vijeća sudija uspio ukratko obrazložiti izrečenu presudu, dok je za to vrijeme izašao iz sudnice i u hodniku ispred nastavlja vidno uzbudjen glasno i agresivno govoreći „vidite ša nam rade četnici, jebem vam četničku majku, zar sam se borio da mi četnik sudi, i u momentu kada je pored njega prolazio tužilac Halebić Ahmet, istom je glasno dobacio „Halebiću imam te na spisku ti si ratni sločinac, što ću dokazati“, a zatim su prisutni policajci Sudske policije Suda BiH, Tomić Nataša, Malić Katica, Čvoro Dragomir i Zolota Hamid, uspjeli smiriti situaciju i prisutne izvesti ispred zgrade Suda BiH,

čime je počinio krivično djelo ometanje rada pravosudja iz člana 241. stav 2. KZ BiH,

Pa ga Sud primjenom navedenih zakonskih propisa te uz primjenu odredaba iz člana 49. KZ BiH

OSUDJUJE
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 4 (ČETIRI) MJESECA

Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH optuženi se obavezuje naknaditi troškove krivičnog postupka, na ime paušala u iznosu od 250,00 KM, koje troškove je dužan platiti u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, optužnicom broj KT-414/05 od 13.12.2005. godine, optužilo je Memić Senaida da je, u vrijeme i na način opisan u činjeničnom dijelu optužnice, počinio krivično djelo ometanje rada pravosudja iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, sa prijedlogom da se optuženi oglasi krivim i kazni po zakonu. Optuženi Memić Senaid se, na ročištu za izjašnjenje o krivnji pred sudijom za prethodno saslušanje ovoga Suda, izjasnio da nije kriv, nakon čega je predmet prosljedjen vijeću, radi zakazivanja glavnog pretresa.

U toku dokaznog postupka, pred Sudom su izvedeni dokazi optužbe i odbrane, a provedeno je i saslušanje optuženog u svojstvu svjedoka, u konceptu njegove odbrane. Dokazi optužbe izvedeni pred Sudom su neposredno saslušani svjedoci Šeleda Nenad, Halebić Ahmet, Aždajić Jasminka, Tomić Nataša, Malić Katica, Čvoro Dragomir i Zolota Hamid, a sadržajno je izvršen uvid i u zapisnike o saslušanju navedenih svjedoka pred Tužilaštvom Bosne i Hercegovine i to: Zapisnik o saslušanju svjedoka Šeleda Nenada broj KT-414/05 od 30.11.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Halebić Ahmeta broj KT-414/05 od 30.11.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Aždajić Jasminke broj KT-414/05 od 30.11.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Tomić Nataše broj KT-414/05 od 15.11.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Malić Katice broj KT-414/05 od 17.11.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Čvoro Dragomira broj KT-414/05 od 16.11.2005. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Zolota Hamida broj KT-414/05 od 16.11.2005. godine. Takođe je sadržajno izvršen uvid u objektivne dokaze optužbe reprodukcijom originalnog audio i video zapisa od 18.10.2005. godine, pri objavi presude od strane predsjednika vijeća Šeleda Nenada, Izvod iz kaznene evidencije za optuženog Memić Senaida MUP-a Kantona Sarajevo - Uprava policije Sarajevo broj 02/PK-1-1-04-8-2/4590 od 19.12.2005. godine, te Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog broj KT-414/05 od 16.11.2005. godine, sačinjen od strane Tužilaštva Bosne i Hercegovine. Dokazi odbrane koji su izvedeni pred sudom u toku dokaznog postupka su neposredno saslušani svjedoci Memić Velida, Pepić Jasmina, Jarebica Dževad i Budnjo Alija, a provedeno je i saslušanje optuženog u svojstvu svjedoka u konceptu njegove odbrane, te saslušanje stalnog sudskog vještaka neuropsihijatra Prof. dr. Kučukalić Abdulaha. Od objektivnih dokaza odbrane, sadržajno je izvršen uvid u audio i video snimak dešavanja u sudnici IV Suda BiH, dana 18.10.2005. godine prilikom objave presude od strane predsjednika vijeća Šeleda Nenada, zatim nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra Prof. dr. Kučukalić Abdulaha od 19.01.2006. godine, Uvjerenje Saveza logoraša

Sarajevo broj 781/99 od 16.10.1999. godine, Otpusno pismo Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, Pohvalu optuženom izdatu od strane Programa pomoći državnim institucijama odbrane BiH od 18.01.2006. godine, Gazijsku povelju od 05.02.1997. godine, Priznanje Patriotske lige od 11.09.1995. godine, Zlatnu plaketu općine Ilidža od 12.03.2005. godine, Uvjerenje općine Ilidža broj 06-14-24/06-7 od 18.01.2006. godine, te Rješenje Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Sarajevu broj 01-6-331-2/2004 od 09.03.2004. godine.

Ocjenom svih provedenih dokaza optužbe i odbrane, kako pojedinačno, tako i u njihovoj međusobnoj povezanosti, Sud je donio odluku kao u izreci ove presude, iz slijedećih razloga:

Uvjerenje da je optuženi Memić Senaid počinio krivično-pravne radnje pobliže opisane u činjeničnom opisu izreke presude, Sud temelji na dokazima provedenim u toku postupka, prije svega dokazima subjektivne prirode, odnosno iskazima svjedoka, dovodeći iste u vezu sa sadržajno izvedenim objektivnim dokazima. Dokazi ponudjeni od strane Tužilaštva Bosne i Hercegovine bili su, za sud, pouzdan osnov za zaključak da su se u radnjama optuženog stekli svi bitni elementi bića krivičnog djela ometanje rada pravosudja iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine. Ovi dokazi Tužilaštva su djelimično potkrijepljeni i dokazima provedenim na prijedlog odbrane, uključujući i iskaz samog optuženog datog u konceptu njegove odbrane. Svi saslušani svjedoci optužbe su očevidci predmetnog događaja i kao takvi, na identičan način u detalje opisuju šta se kritične prilike desilo. Iskazi ovih svjedoka, u svojoj sveukupnosti predstavljaju jednu logičnu i jedinstvenu cjelinu, jer su u odlučnim činjenicama međusobno saglasni, jasni i koncizni što je opredijelilo ovaj sud da iste cijeni kao objektivne i pouzdane, tim prije što nijednim dokazom odbrane, niti u najmanjem detalju, nisu dovedeni u sumnju.

Prema navodima optužbe i odbrane, sud nalazi nesporno utvrđenom činjenicom da je dana 18.10.2005. godine u 13,00 sati, u sudnici IV Suda Bosne i Hercegovine, bila zakazana objava presude u predmetu K-39/05, u kojem je predsjednik vijeća bio sudija Šeleta Nenad. Prema odbrani optuženog, a u odnosu na postavljenu optužnicu Tužilaštva BiH, nesporno je, takodje, da je kritične prilike optuženi Memić Senaid bio prisutan na objavljivanju presude, jer je u tom predmetu optuženi bio njegov sin Memić Senad, te da je istovremeno u sudnici bilo prisutno oko 30 gradjana posjetilaca. Ove nesporne činjenice proizilaze iz svih provedenih dokaza u toku postupka, a iste je potvrdio i sam optuženi u svom iskazu, datom u koceptu svoje odbrane. Činjenice koje je odbrana u toku dokaznog postupka pokušavala učiniti spornim, jesu dešavanja koja su uslijedila nakon što je predsjednik vijeća,

sudija Šeleda Nenad, prilikom objavljivanja presude, sinu optuženog Memić Senadu izrekao kaznu zatvora u trajanju od tri godine, zbog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija. Naime, prema navodima optužbe, optuženi Memić Senaid je, u tom momentu, istrčao iz sudnice i jako zalupio vratima, što je uzrokovalo prekid objavljivanja presude od strane sudije, da bi optuženi ponovo ušao u sudnicu za policajkom Tomić Natašom, (pozvanom od strane Aždajić Jasminke, saradnice sudije Šeleda Nenada), kojom prilikom je optuženi galamio, govoreći razne pogrdne riječi i uvrede predsjedniku vijeća, a nakon što je sa policajkom ponovo izašao van sudnice, u momentu kada je pored njega prošao tužilac Halebić Ahmet, obratio se i tužiocu riječima uvrijedljive prirode. Prema stavu optužbe, optuženi je na ovaj način imao namjeru spriječiti sudiju Šeleda Nenada u vršenju radnje objavljivanja i obrazlaganja presude, što je, kako optužba smatra, na koncu i uspio. Nasuprot tome, odbrana gradi tezu da optuženi, iako vidno revoltiran zbog odluke suda, ničim nije imao namjeru da ometa rad sudije, niti je to mogao jer je postupak već bio okončan, a posebno da mu namjera nije bila da vrijeđa, prijeti ili zastrašuje bilo koga, te da u toj prilici, niti sudija niti ostali prisutni, njegovo ponašanje nisu mogli shvatiti kao ozbiljnu prijetnju, odnosno zastrašivanje. Sud je, nakon iscrpne i svestrane analize sadržaja provedenih dokaza, našao da je Tužilaštvo pred sudom izvelo dovoljno uvjerljivih dokaza za utvrđenje da je optuženi počinio navedene krivično-pravne radnje. Polazeći od iskaza saslušanih svjedoka optužbe, Šeleda Nenada, Aždajić Jasminke, Halebić Ahmeta, Tomić Nataše, Malić Katice, Čvoro Dragomira i Zolota Hamida, sud je utvrdio da je optuženi, kritične prilike, sudiji Šeleda Nenadu, a potom i tužiocu Halebić Ahmetu, izgovarao upravo one pogrdne riječi sadržane u optužnom aktu. Istina, ovi svjedoci u svojim iskazima nisu navodili sve riječi koje su obuhvaćene optužnicom, što je i razumljivo, obzirom da je događaj relativno kratko trajao i optuženi je, logično, u tom vremenu, izrekao veliki broj takvih uvreda, a koje su, sasvim sigurno imale karakter prijetnji i zastrašivanja. Prema iskazima, kako svjedoka optužbe Šeleda Nenada, Aždajić Jasminke, Halebić Ahmeta i Malić Katice-policajke koja je kritične prilike obavljala dužnost sudskog policajca ispred predmetne sudnice, tako i svjedoka odbrane Pepić Jasmine, Budnjo Alije i Jarebica Dževada, predmetni događaj je započeo kada je optuženi, nakon što je njegovom sinu izrečena kazna zatvora, izašao iz sudnice glasno zalupivši vratima, što je po iskazu prije svega svjedoka Šeleda Nenada, već bio razlog da prekine sa objavljivanjem presude. Svjedok Šeleda Nenad je, navodeći da ne može sa sigurnošću da se sjetio svih riječi koje mu je tom prilikom optuženi uputio, u svom iskazu naveo da mu se optuženi obraćao, između ostalog, riječima: „konju, idiote, majmune, spavao si cijelo vrijeme“, kojom prilikom je glasno govorio, tačnije vikao. Ove navode svjedoka Šeleda Nenada u cjelosti potvrđuje i svjedok Jasminka Aždajić, koja je u svom iskazu navela da je čula riječi optuženog: „ko je on da sudi, je li

spavao dok su svjedoci govorili? i dr. “, misleći upravo na predsjednika vijeća Šeleda Nenada. I svjedok Ahmet Halebić je potvrdio navode naprijed navedenih svjedoka da je optuženi kritične prilike, nakon što se ponovo vratio u sudnicu, počeo vikati i predsjedniku vijeća govoriti pogrdne riječi, kojih se ne sjeća, ali je iste i ovaj svjedok doživio kao pogrdne i uvrijedljive. Obzirom da je optuženi jedan dio izljeva svog nezadovoljstva ispoljio u sudnici, a nakon što je izašao iz sudnice i ispred vrata istih, svjedoci koji su se nalazili ispred sudnice u momentu kada je optuženi galamio ispred sudnice, mogli su jasno čuti riječi koje je optuženi izgovarao ispred. Tako su svjedoci optužbe-sudski policajci Malić Katica, Tomić Nataša, Čvoro Dragomir i Zolota Hamid, saglasno izjavili da je optuženi, u momentu kada se našao ispred sudnice, glasno izgovarao riječi: „vidite šta nam rade četnici, neće meni četnik suditi, nisam se ja borio da mi četnik sudi“, psujući četničku majku. Ove navode svjedoka optužbe, sud je u cjelosti prihvatio kao pouzdane i uvjerljive, prije svega iz razloga što su isti u cjelosti međusobno saglasni, a potom i iz razloga što navedeni svjedoci, po ocjeni suda, nisu imali nikakav razlog da optuženog neosnovano terete. Na kraju, sadržaj iskaza navedenih svjedoka, potkrijepljen je objektivnim dokazom provedenim na prijedlog i optužbe i odbrane, a radi se o originalnom CD-u, odnosno audio i video zapisu navedenog događaja. Iz sadržaja ovog snimka, jasno proizilazi cjelokupno ponašanje optuženog kritične prilike, uz mogućnost identificiranja svih riječi koje je optuženi uputio predsjedniku vijeća Šeleda Nenadu, zatim način na koji je te riječi izgovarao i kojim tonom je govorio, upravo kako su to naprijed navedeni svjedoci opisali. Nasuprot tome, svjedoci odbrane, koji su takodje bili prisutni u vrijeme navedenih dešavanja, su na određeni način u blažem obliku opisali radnje i riječi optuženog, izostavljajući riječi uvreda i prijetnji, što je i razumljivo, jer se radi o osobama bliskim optuženom, odnosno njegovoj rodbini i prijateljima. Sud nije prihvatio navode svjedoka odbrane u dijelu u kojem ovi svjedoci opisuju ponašanje optuženog nakon što se ponovo vratio u sudnicu, jer su ovi navodi u cjelosti suprotni navodima svjedoka optužbe, a posebno sadržaju dokaza objektivne prirode – snimku navedenog događaja. Pored toga, iz iskaza saslušanih svjedoka optužbe Halebić Ahmeta, Malić Katice i Tomić Nataše, proizilazi da je optuženi, nakon što je izveden iz sudnice, a kada je tužilac Halebić Ahmet prolazio pored njega, istom se obratio riječima da je ratni zločinac i da ga ima na spisku. Obzirom da su iskazi navedenih svjedoka i u tom dijelu u cjelosti saglasni, te da su ove riječi optuženog, upućene tužiocu Halebiću, takođe, evidentirane na predmetnom snimku i da su se jasno čule, sud nije imao nikakav razloga da i u ovom pravcu u cjelosti ne pokloni vjeru iskazima ovih svjedoka.

Jedan od osnovnih razloga osporavanja optužbe, na kojem se temelji koncept odbrane optuženog, jeste činjenica da je odbrana pokušala ukazati na to da optuženi, kritične prilike nije iskazao ozbiljnu prijetnju i zastraživanje prema

predsjedniku vijeća. Međutim, iskazi svih svjedoka optužbe, prvenstveno svjedoka Šeleda Nenada, kojem su navedene prijetnje bile i upućene, proizilazi da su svi svjedoci ove riječi optuženog shvatili ozbiljno i da su iste kod njih izazvale strah i nelagodu. Tako je svjedok Šeleda Nenad, u svom iskazu, naveo da je on ozbiljno shvatio riječi optuženog i da je čak u jednom momentu očekivao da optuženi podje prema njemu i da ostvari svoje prijetnje. Naime, ovaj svjedok je bio odrediv u tvrdnji da se optuženi jedno vrijeme otimao od ljudi koji su ga sprečavali da krene prema njemu, kojom prilikom je optuženi izgovarao riječi „pustite me, pustite me“. Strah koji je kod ovog svjedoka, izazvan prijetnjama optuženog, bio je zaista realan i isti je potrajao i nakon samog događaja, što neusmijivo proizilazi i iz njegovog svjedočenja o stanju u kojem se nakon toga nalazio, te činjenice da je i narednih dana o tome razmišljao, plašeći se odmazde i ubjedjujući sebe riječima: „neka bude šta bude, ja ću hodati svojim gradom“. I svjedoci Aždajić Jasminka, Halebić Ahmet, Malić Katica, Tomić Nataša, Zolota Hamid i Čvoro Dragomir su ovaj događaj i riječi prijetnje optuženog shvatili na najozbiljniji način, bilo kao osjećaj straha, nelagode ili iznenadjenja, a i iz iskaza svjedoka odbrane Pepić Jasmine proizilazi da je i ona navedenu situaciju doživjela kao stresnu i napetu. Ponašanje optuženog je čak odavalo sliku osobe koja je u jednom momentu bila spremna i fizički se obračunati, što u svom iskazu navodi svjedok Čvoro Dragomir, koji je optuženog doživio na taj način. Sasvim je razumljivo da je strah prisutnih bio ozbiljan, prvenstveno taj osjećaj svjedoka Šeleda Nenada, tim prije što iz svih provedenih subjektivnih i objektivnih dokaza proizilazi da je, u tom momentu, u sudnici bio samo jedan pripadnik sudske policije, a da je optuženi bio u društvu nekolicine građana koji su odobravali ponašanje optuženog.

Sud nije prihvatio navode odbrane da optuženi svojim ponašanjem nije imao namjeru ometati rad sudije jer, kako odbrana pokušava prikazati sudu, optuženi je od početka do kraja korektno pratio sudjenje svom sinu. Međutim, svi svjedoci odbrane su saglasno izjavili da je ubjedjenje odbrane u postupku protiv Memić Senada, sina optuženog Memić Senaida, bilo da će Memić Senad biti oslobođen optužbe, pa je logično da je optuženi korektno i mirno pratio ishod sudjenja, očekujući oslobadjajuću presudu u odnosu na svog sina, jer nije imao posebnih razloga da se u toku postupka drugačije ponaša. Međutim, reakcija optuženog je uslijedila kada je predsjednik vijeća - sudija Nenad Šeleda objavio odluku mimo očekivanja optuženog i ostalih prisutnih. Ne mogu se prihvatiti ni navodi odbrane da je postupak već bio završen, jer iz svih provedenih dokaza proizilazi da je optuženi Memić Senaid reagovao odmah po izricanju kazne njegovom sinu, ne dozvolivši predsjedniku vijeća da do kraja objavi presudu i istu ukratko obrazloži, što je, po zakonu, sudija dužan učiniti. Pored svih navedenih okolnosti, ovome u prilog ide i činjenica da je optuženi,

nakon što je, po saznanju izrečene kazne Memić Senadu, izašao iz sudnice, jako zalupivši vratima, zbog čega je sudija-svjedok Šeleda Nenad prekinuo objavljivanje presude, a kada se optuženi ponovo vratio u sudnicu glasnim tonom se obratio ostalim prisutnim da napuste sudnicu, što je po ocjeni suda, takodje, odigralo veliku ulogu i doprinos optuženog u sprečavanju sudije Šeleda Nenada da dovrši svoju obavezu objave presude. Da je optuženi postupio upravo na ovakav način, nesumnjivo proizilazi iz iskaza svih saslušanih svjedoka, a što je, takodje, potkrijepljeno video i audio snimkom. Na kraju, činjenica da je sudija Šeleda Nenad, nakon što je Memić Senaid izašao iz sudnice zalupivši vratima, naložio svojoj saradnici Aždajić Jasminki da vidi šta se dešava i pozove sudsku policiju, ukazuje na jasan zaključak da je shvatio ozbiljnost situacije i neizvjesnost daljeg razvoja događaja u pogledu ponašanja optuženog.

Kada se uzmu u obzir utvrđene činjenice, okolnosti i radnje koje je optuženi poduzeo, sve jasno ukazuje na svijest, volju i namjeru optuženog, što temelji osnov za zaključak da je optuženi ove radnje počinio sa umišljajem kao oblikom vinosti.

Dakle, Sud je na nesumnjiv način utvrdio da je optuženi Memić Senaid počinio krivično-pravne radnje naznačene u činjeničnom opisu izreke presude, pravno kvalifikovane kao krivično djelo ometanje rada pravosudja iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine. Činjenica je da je optuženi poduzeo naprijed navedene radnje u namjeri sprečavanja nosioca sudijske funkcije u obavljanju službene dužnosti, u vezi s krivičnim postupkom koji se vodi po zakonu Bosne i Hercegovine. Konkretno, optuženi je upućenim prijetnjama i zastrašivanjem sudije Šeleda Nenada, omeo i spriječio sudiju da dovrši započeti čin objavljivanja presude i kratkog obrazloženja iste, koje prijetnje je sudija, obzirom na način izvršenja prijetnje i intenzitet iste, doživio kao ozbiljne, realne i ostvarive. Uostalom, sam nastup optuženog, kritične prilike bi, sasvim sigurno, kod svakog čovjeka normalnih rezona izazvao određeni stepen straha i iste bi shvatio kao ozbiljnu prijetnju. Iako za postojanje predmetnog krivičnog djela nije bitno da li je prouzročeno ometanje rada pravosudja, nego se krivično djelo smatra dovršenim samim činom korištenja prijetnje ili zastrašivanja, u ovom slučaju, radnje optuženog su, na koncu, proizvele situaciju da sudija, koji je započeo sa objavljivanjem presude, isto morao prekinuti određeno vrijeme, odnosno bio je spriječen upravo u radnji objavljivanja presude, koju je bilo neophodno preduzeti u skladu sa ZKP BiH.

Za navedeno krivično djelo Sud je optuženog oglasio krivim, te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od četiri mjeseca, uz primjenu odredaba iz člana 49. KZ BiH. Prilikom odlučivanja o vrsti i visini krivične sankcije, Sud je na strani

optuženog od olakšavajućih okolnosti cijenio činjenicu da je optuženi porodičan, otac dvoje djece, da je ugledan i uzoran građanin grada i države, da do sada nije kažnjavao, da se korektno držao pred sudom, izražavajući svoje žaljenje zbog svega što se desilo, da je slabog zdravstvenog stanja, što proizilazi iz priložene medicinske dokumentacije, te da je višestruki dobitnik priznanja dodijeljenih od raznih institucija i organizacija, dok otežavajućih okolnosti na strani optuženog nije bilo. Uz to, prema nalazu i mišljenju vještaka neuropsijijatra Prof. dr. Kučkalić Abdulaha, koji nalaz i mišljenje je sud u cjelosti prihvatio kao stručan, objektivan i sačinjen u skladu sa pravilima struke, optuženi je u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio bitno smanjeno uračunljiv, što znači da je njegova sposobnost da shvati značaj svoga djela i sposobnost da upravlja svojim postupcima bila bitno smanjena. Ovakvo stanje optuženog je, prema mišljenju vještaka, uzrokovano jakom afektivnom razdraženosti, nakon dugotrajne kumulacije negativnih osjećanja, ljutnje, bijesa, gnjeva i srdžbe, kao posljedica sudskog procesa protiv njegovog sina, a u momentu izricanja sudske presude, kod ispitanika-odnosno optuženog je došlo do naglog suženja svijesti, inhibicije logičkog mišljenja i rezonovanja, fokusiranja pažnje usko na „frustrirajući događaj“, redukcije pamćenja i nepreciznog sjećanja na radnje i oblike ponašanja u toku izvršenja djela, pa je optuženi zapao u stanje efektivne razdraženosti jakog intenziteta, nakon čega ispoljava impulzivne i nekontrolisane oblike ponašanja. Olakšavajuće okolnosti, koje su se stekle na strani optuženog, sud je cijenio kao osobito olakšavajuće okolnosti, u smislu člana 49. KZ BiH, što predstavlja zakonski osnov i mogućnost ublažavanja kazne ispod zakonom propisane kazne zatvora za navedeno krivično djelo, za koje se može izreći kazna zatvora od jedne do deset godina. Opredivši se da optuženom izrekne kaznu ispod granice propisane zakonom, Sud nalazi da će se izrečenom kaznom zatvora u trajanju od četiri mjeseca postići svrha, kako posebne, tako i specijalne prevencije, iz osnova člana 39. KZ BiH, uz uvjerenje da je izrečena kazna zatvora adekvatna težini počinjenog krivičnog djela, te stepenu krivične odgovornosti, kao počinioca istog.

Sud nije prihvatio prijedlog odbrane da se u toku dokaznog postupka saslušaju svjedoci Delić Rasim i Izebegović Bakir, obzirom da saslušanje navedenih svjedoka nije predloženo na okolnosti predmetnog događaja, tako da je Sud ocijenio da su isti irelevantni za razjašnjenje ove krivično-pravne stvari.

Ne prihvatajući prigovor odbrane, kojim se odbrana usprotivila načinu na koji tužilac ulaže kao dokaze zapisnike o saslušanju svjedoka optužbe, obavljenom u toku istrage, Sud je navedene zapisnike tretirao kao dokaze optužbe, koji se mogu koristiti kao dokazi prilikom svih vrsta ispitivanja, tim prije što su svi ovi svjedoci neposredno saslušani na glavnom pretresu.

Odluka o troškovima donesena je na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH, kojom je optuženi obavezan naknaditi troškove sudskog postupka, na ime paušala u iznosu od 250,00 KM, koje troškove je dužan platiti u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude. Prilikom utvrđivanja navedenog iznosa, Sud je imao u vidu dužinu trajanja krivičnog postupka i složenost istog, smatrajući, pri tome, da plaćanjem troškova optuženi neće dovesti u pitanje svoje izdržavanje i izdržavanje osoba koje je dužan izdržavati.

Zapisničar:
Iva Pogarčić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A
Salem Miso

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: *Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom vijeću ovoga Suda u roku od 15 dana od dana prijema pismenog opravka presude.*

307

Na osnovu člana 2. stav 1. alineja a), člana 4. stava 1. alineja a), člana 6. a u vezi sa članom 17. i članom 19. stava 2. 3. Zakona o pomilovanju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 93/05) i člana 37. stav 1. i) Poslovnika o radu Predsjedništva BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 25/01 i 35/02), a na prijedlog Komisije za pomilovanje Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (broj 13.3-13-31-2/08 od 25. aprila 2008. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je, na 37. sjednici održanoj 7. maja 2008. godine, donijelo

ODLUKU

O POMILOVANJU

I.

Zamjenjuje se pravosnažno izrečena kazna uvjetnom osudom:

SENAID MEMIĆ, sin Hasana i majke Azemine rođene Hodžić, rođen 19.03.1956. godine u naselju Kovači, MZ Hrasnica, općina Ilidža, nastanjen u Hrasnici, Bošnjak, državljanin BiH, prvostepenom presudom Suda Bosne i Hercegovine, broj K-85/05 od 07. 06. 2006. godine, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) mjeseca, koja je presudom Apelacionog vijeća Suda Bosne i Hercegovine broj Kž-43/06 od 14. 09. 2006. godine preinačena u kaznu zatvora od 3 (tri) mjeseca i postala pravosnažna za krivično djelo ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH, zamjenjuje se izrečena kazna uvjetnom osudom, tako što se izrečena kazna zatvora od 3 (tri) mjeseca zamjenjuje uvjetnom u trajanju od 2 (dvije) godine.

II.

Sud Bosne i Hercegovine dao je negativno mišljenje, a Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je dalo pozitivno mišljenje o traženju pomilovanja za osuđenu osobu Memić Senaida.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-011-1039-21/08
7. maja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
dr. **Haris Silajdžić**, s. r.

CIN

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Malom vijeću, u sastavu: predsjednica Hatidža Hadžiosmanović, potpredsjednici Miodrag Simović i Valerija Galić, na sjednici održanoj 25. januara 2007. godine, u predmetu broj **AP 2963/06**, rješavajući zahtjev **Senaida Memića** za donošenje privremene mjere, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 59. stav 2. alineja 5. i člana 77. stav 1. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 60/05), donio je

ODLUKU O PRIVREMENOJ MJERI

Usvaja se zahtjev **Senaida Memića** za donošenje privremene mjere.

Odlaze se izvršenje kazne zatvora izrečene presudom Suda Bosne i Hercegovine, broj Kž-43/06 od 14. septembra 2006. godine

Ova odluka stupa na snagu odmah i proizvodi pravno djelovanje do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o apelaciji, a najduže 3 (tri) mjeseca.

OBRAZLOŽENJE

1. Senaid Memić (u daljnjem tekstu: apelant) iz Sarajeva, kojeg zastupa Ifet Feraget, advokat iz Sarajeva, podnio je, 2. novembra 2006. godine, apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud), protiv presuda Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH), br. Kž-43/06 od 14. septembra 2006. godine i K-85/05 od 7. juna 2006. godine. Apelant je podnio i zahtjev za donošenje privremene mjere, kojom bi Ustavni sud obustavio izvršenje izrečene

kazne zatvora radi navodnih povreda prava na pravično suđenje i mogućnosti pogoršanja zdravstvenog stanja.

2. Sud BiH je presudom, broj K-85/05 od 7. juna 2006. godine, apelanta oglasio krivim za krivično djelo ometanja rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine i osudio na kaznu zatvora od četiri mjeseca. Sud BiH presudom, broj KŽ-43/06 od 14. septembra 2006. godine, djelimično je uvažio apelantovu žalbu i prvostepenu presudu preinačio u odluci o kazni tako da mu je za krivično djelo za koje je oglašen krivim prvostepenom presudom izrekao kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca. Sud BiH je na temelju provedenih dokaza u postupku nesporno utvrdio apelantovu odgovornost za krivično djelo ometanja rada pravosuđa, utvrdivši da je apelant 18. oktobra 2005. godine u sudnici Suda BiH, nakon što je njegovom sinu u krivičnom postupku izrečena osuđujuća presuda i zatvorska kazna, vrijeđanjem i grubim ponašanjem omeo predsjednika vijeća u iznošenju obrazloženja presude.

3. Apelant smatra da su donošenjem osporenih presuda povrijeđena njegova prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. st. 1, 2. i 3. tač. b) i d). Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). Navodi o povredi ovih prava u najvećem dijelu se odnose na način na koji je redovni sud utvrdio činjenično stanje i primjenio zakon u postupku donošenja osporenih presuda. Također je naveo da je došlo do povrede njegovog prava na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije, zatim prava na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije i prava na zabranu diskriminacije iz člana 14. Evropske konvencije.

4. Također, apelant je tražio da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom će obustaviti izvršenje presude Suda BiH, broj KŽ-43/06 od 14. septembra 2006. godine. Apelant ja naveo da zbog činjenice da mu nije omogućeno pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije, „izvršenjem kazne zatvora za njega bi nastupila nenadoknativa šteta u smislu pogoršanja njegovog zdravstvenog stanja, kao i ogromna moralna šteta s obzirom da je profesor poljoprivrednog fakulteta u Sarajevu, zamjenik predsjedavajućeg općinskog vijeća Ilidža, član glavnog odbora SDA i jedan od osnivača prvog štaba patriotske lige Republike Bosne i Hercegovine.“ U prilog zahtjeva za donošenje privremene mjere navedeno je i slijedeće: «zdravstveno stanje apelanta je jako narušeno jer je za vrijeme rata preživio cijeli niz trauma (od kojih je najgora zarobljavanje i brutalno

mučenje na Sokocu u aprilu 1992. godine), što je kod apelanta uzrokovalo razvoj simptoma posttraumatskog stresnog poremećaja, sa posljedicama napetosti i razdražljivosti, koje psihičke tegobe su poprimile hroničan tok. Kao posljedica toga apelant je prije šest godina dobio infarkt miokarda nakon čega se u više navrata liječio na Internoj klinici KCUS, a posljednji put u martu ove godine, od kada očekuje termin nadležne ljekarske komisije za dalji tok liječenja (kateterizaciju).» Uz navedeno je priložena dokumentacija iz koje se vidi da je apelantu zakazan dijagnostički pregled u Centru za srce Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu.

5. Pri ispitivanju osnovanosti zahtjeva za donošenje privremene mjere Ustavni sud je pošao od odredaba člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 77. stav 1. Pravila Ustavnog suda.

Član VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

«Ustavni sud ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kad ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.»

Član 77. stav 1. Pravila Ustavnog suda glasi:

«Malo vijeće može, na zahtjev podnosioca zahtjeva ili apelanta, odrediti strankama svaku privremenu mjeru za koju smatra da je treba donijeti u interesu stranaka ili pravilnog vođenja postupka.»

6. Ustavni sud podsjeća da je član 77. Pravila Ustavnog suda primjenjiv u situacijama u kojima Ustavni sud ocijeni, na osnovu razloga i dokaza o opravdanosti dostavljenih uz zahtjev za donošenje privremene mjere, odnosno uz apelaciju, da bi mogle nastati neotklonjive štetne posljedice.

7. Ustavni sud naglašava da donošenje privremene mjere ima smisla i opravdanje jedino u situaciji kada šteta, čiji je nastanak nedvosmisleno naznačen u apelaciji i priloženim dokazima, može biti spriječena ili ograničena uvođenjem privremenih mjera.

8. Razlozi koje Ustavni sud uvažava pri usvajanju ili neusvajanju zahtjeva za donošenje privremene mjere mogu biti različiti od razloga koje Ustavni sud uvažava pri odlučivanju o apelaciji. Razlozi i dokazi koje je apelant naveo u pogledu navodnih kršenja ustavnih prava ne mogu se

analogno primijeniti pri odlučivanju o osnovanosti zahtjeva za donošenje privremene mjere. Stoga, apelant mora posebno obrazložiti i dokazati zašto traži donošenje privremene mjere.

9. Ustavni sud ukazuje da je apelant učinio izvjesnim da boluje od srčanih tegoba, te da mu je zbog toga zakazan dijagnostički pregled u februaru 2007. godine. U ovim okolnostima, Ustavni sud smatra da bi izvršenjem presude Suda Bosne i Hercegovine, broj KŽ-43/06 od 14. septembra 2006. godine, prije nego što se obavi zakazani dijagnostički pregled, mogle nastati neotklonjive štetne posljedice za apelanta, što je dovoljan razlog za donošenje privremene mjere.

10. Imajući u vidu odredbe člana 77. stav 1. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio da usvoji zahtjev za donošenje privremene mjere.

11. U smislu člana 77. stav 6. Pravila Ustavnog suda, odluka o privremenoj mjeri proizvodi pravno djelovanje do donošenja konačne odluke o apelaciji, a najduže tri mjeseca.

12. Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

13. Ustavni sud podsjeća da odluka o privremenoj mjeri ni u kom slučaju ne prejudicira odluku o dopustivosti, odnosno o meritumu, predmetne apelacije.

14. U skladu sa članom VI/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednica

Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Hatidža Hadžiosmanović

5
CIN

CIN

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Vijeću od pet sudija u predmetu broj **AP 2963/06**, rješavajući apelaciju **Senaida Memića**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 59. stav 2. alineja 2. i člana 61. st. 1. i 3. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 60/05), u sastavu:

Hatidža Hadžiosmanović, predsjednica

Miodrag Simović, potpredsjednik

Valerija Galić, potpredsjednica

Mato Tadić, sudija

Seada Palavrić, sutkinja

na sjednici održanoj 9. maja 2007. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Odbija se kao neosnovana apelacija **Senaida Memića**, podnesena protiv presuda Suda Bosne i Hercegovine br. Kž-43/06 od 14. septembra 2006. godine i K-85/05 od 7. juna 2006. godine.

Na osnovu člana 77. stav 6. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine prestaje pravno dejstvo Odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o privremenoj mjeri broj AP 2963/06 od 25. januara 2007. godine i AP 2963/06 od 19. aprila 2007. godine.

Odluku objaviti u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine”, “Službenom glasniku Republike Srpske” i «Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine».

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Senaid Memić (u daljnjem tekstu: apelant) iz Sarajeva, kojeg zastupa Ifet Feraget, advokat iz Sarajeva, podnio je 2. novembra 2006. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) apelaciju protiv presuda Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) br. KŽ-43/06 od 14. septembra 2006. godine i K-85/05 od 7. juna 2006. godine. Apelant je, također, podnio zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi Ustavni sud Bosne i Hercegovine odložio izvršenje izrečene kazne zatvora do donošenja konačne odluke o apelaciji.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Ustavni sud je Odlukom broj AP 2963/06 od 25. januara 2007. godine usvojio apelantov zahtjev za donošenje privremene mjere i odložio izvršenje kazne zatvora izrečene Presudom Suda BiH broj KŽ-43/06 od 14. septembra 2006. godine, do donošenja konačne odluke o apelaciji, a najduže tri mjeseca, a Odlukom broj AP 2963/06 od 19. aprila 2007. godine je produženo njeno pravno dejstvo.

3. Na osnovu člana 22. st. 1. i 2. Pravila Ustavnog suda, od Suda BiH i Tužilaštva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Tužilaštvo BiH) je zatraženo 30. januara 2007. godine da dostave odgovor na apelaciju.

4. Odgovor na apelaciju Sud BiH je dostavio 6. februara 2007. godine, a Tužilaštvo BiH 5. februara 2007. godine.

5. Na osnovu člana 26. stav 2. Pravila Ustavnog suda, odgovor na apelaciju dostavljen je apelantu 3. aprila 2007. godine.

III. Činjenično stanje

6. Činjenice predmeta koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu mogu se sumirati na sljedeći način.

7. Nakon provedenog krivičnog postupka, a postupajući po Optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj KT-414/05 od 13. decembra 2005. godine, Sud BiH je Presudom broj K-85/05 od 7. juna 2006. godine apelanta proglasio krivim za krivično djelo ometanja rada pravosuđa iz

člana 241. stav 2. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: KZBiH) i osudio na kaznu zatvora od četiri mjeseca.

8. Sud BiH je navedenu presudu donio na temelju dokaza provedenih u toku postupka, prije svega iskaza svjedoka optužbe i odbrane, uključujući i iskaz apelanta, saslušanog u svojstvu svjedoka, u konceptu njegove odbrane, te iskaza prof. dr. Abdulaha Kučukalića, kao sudskog vještaka neuropsihijatra. Iskazi svjedoka potkrijepljeni su i objektivnim dokazima provedenim na prijedlog optužbe i odbrane, odnosno audio i video zapisom navedenog događaja. U toku postupka sud je proveo i druge dokaze, i to: izvršen je uvid u zapisnike o saslušanju svjedoka pred Tužilaštvom Bosne i Hercegovine, zatim nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra prof. dr. Abdulaha Kučukalića, te uvid u pismena koja su se prije svega odnosila na priznanja koja je apelant dobijao, činjenicu da je u toku rata bio u logoru, te o njegovom zdravstvenom stanju.

9. Sud BiH je analizom i ocjenom svih provedenih dokaza utvrdio da je apelant počinio krivično-pravne radnje, pravno kvalifikovane kao krivično djelo ometanja rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZBiH. Ovaj sud je razmatrao pojedinačno sve prigovore odbrane koje je odbrana tokom postupka isticala, a koji u suštini predstavljaju i žalbene razloge date u žalbi podnesenoj Apelacionom vijeću ovoga suda, odnosno apelacijske, jer su na kraju svi ti razlozi ponovljeni i u samoj apelaciji. Posebno je obrazložen prigovor odbrane da apelant svojim ponašanjem nije imao namjeru ometati rad sudije. Naime, sud je ovaj prigovor ocijenio paušalnim, jer je u toku postupka nesporno utvrđeno da je apelant počinio krivično-pravne radnje koje imaju obilježje krivičnog djela, ometanja rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH, odnosno jasno je dokazano da radnje koje je apelant poduzeo ukazuju na svijest, volju i namjeru apelanta, te da ih je počinio s umišljajem.

10. Nije prihvaćen prijedlog odbrane da se u toku dokaznog postupka saslušaju svjedoci Rasim Delić i Bakir Izetbegović, uz obrazloženje da saslušanje navedenih svjedoka nije predloženo na okolnosti predmetnog događaja.

11. Sud BiH je, odlučujući o apelantovoj žalbi, Presudom broj Kž-43/06 od 14. septembra 2006. godine djelimično uvažio žalbu i prvostepenu Presudu Suda BiH broj K-85/05 od 7. juna 2006. godine preinačio u odluci o kazni, tako da mu je za krivično djelo za koje je proglašen krivim, primjenom odredbi člana 49. tačka b) KZBiH, izrekao kaznu zatvora u trajanju od tri mjeseca. Također je utvrdio da u prvostepenom postupku nije bilo bitnih povreda odredaba krivičnog

postupka, te da je prvostepeno vijeće pravilno i potpuno utvrdilo činjenično stanje i pravilno primijenilo materijalno pravo. Dalje je utvrđeno da je prvostepeno vijeće detaljno obrazložilo kojim dokazima je vjerovalo, a koje nije smatralo vjerodostojnim, pa je zaključilo da argumenti koje je apelant iznio u žalbi protiv prvostepene odluke ni na koji način ne dovode u pitanje zaključke prvostepene presude u pogledu postojanja krivičnog djela i apelantove krivične odgovornosti.

12. U obrazloženju ove presude, sud je ocijenio da su neosnovani apelantovi žalbeni prigovori u vezi s neuspjelim sporazumom o priznanju krivice s tužiocem, navodeći da je prije početka glavnog pretresa sankcionisano učešće sudija u suđenju koji su se morali izuzeti, po nekom iz osnova iz člana 29. tačka a) do e) Zakona o krivičnom postupku BiH (u daljnjem tekstu: ZKPBiH), te da je zbog toga bio neosnovan zahtjev apelantovog branioca za izuzeće navedenih sudija, a u skladu s odredbom iz člana 29. tačka f) ZKPBiH. U pogledu žalbenih navoda koji se odnose na postojanje proturječnosti između izreke i obrazloženja presude, sud navodi da su oni također neosnovani, navodeći da se razlozi prvostepene presude odnose isključivo na činjenični opis iz izreke i odluke iz izreke, te da su izreka i obrazloženje prvostepene presude potpuni, jasni i ni u čemu nisu proturječni pri čemu su za odlučne činjenice dati valjani razlozi koji su dodatno obrazloženi. Također je navedeno da su neosnovani navodi žalbe u pogledu ispravnosti zaključka prvostepenog vijeća o apelantovoj krivici, nalazeći da je vijeće pravilno našlo da su u utvrđenom ponašanju apelanta sadržana obilježja predmetnog krivičnog djela, te da je cijeneći iskaz apelanta saslušanog u svojstvu svjedoka, posebno pobudama iz kojih je djelo učinjeno, a dovodeći ih u vezu s nalazom i mišljenjem vještaka neuropsihijatra, kod apelanta našao olakšavajuće okolnosti koje je ocijenio kao osobito olakšavajuće, na osnovu čega je u smislu odredaba člana 49. KZBiH primijenio institut ublažavanja kazne, pa mu je kaznu odmjerio ispod zakonskog maksimuma.

13. Dakle, Sud BiH je u žalbenom postupku našao pravilnim utvrđenje koje je zasnovano na temelju provedenih dokaza prvostepenog vijeća da je apelant 18. oktobra 2005. godine u sudnici Suda BiH, nakon što je njegovom sinu u krivičnom postupku izrečena osuđujuća presuda i zatvorska kazna, vrijeđanjem i grubim ponašanjem omeo predsjednika vijeća u iznošenju obrazloženja presude, te njegovu odgovornost za krivično djelo ometanja rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZBiH.

IV. Apelacija

14. Apelant smatra da su mu donošenjem osporenih presuda povrijeđena prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. st. 1, 2. i 3. tač. b. i d. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija). Također je naveo da je došlo do povrede njegovog prava na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije, zatim prava na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije i prava na zabranu diskriminacije iz člana 14. Evropske konvencije. Apelant smatra da sudovi nisu pravilno utvrdili činjenično stanje i da nisu pravilno primijenili materijalno pravo, te da su osporene presude proizvoljne i da nemaju uporište u izvedenim dokazima. U tom pravcu apelant navodi činjenicu da sporazum o krivici koji je apelant trebao potpisati sa tužilaštvom nije potpisan *“jer je neko od članova sudskog vijeća prije zakazanog suđenja razgovarao s tužiocem o elementima dogovorenog sporazuma”* navodeći da se na taj način uticalo na tužioca, *“unaprijed formiranim mišljenjem kojim se praktično već presudio ovaj slučaj.”* Dalje, navodi da je iz tih razloga apelantov branilac na glavnom pretresu 30. januara 2006. godine postavio usmeni zahtjev za izuzeće svih članova sudskog vijeća kao i tužitelja, koji je Rješenjem Opće sjednice Suda BiH broj SU-117/06 od 1. februara 2006. godine i Rješenjem glavnog tužioca Tužilaštva BiH broj A-60/06 odbijen. Također, navodi da je Rješenjem Apelacionog vijeća broj Kž-17/06 od 10. marta 2006. godine odbijen prijedlog da se vođenje ovog postupka sa Suda BiH prenese u nadležnost Općinskom sudu u Sarajevu, prema odredbama člana 27. ZKP BiH. Apelant smatra da mu je ovakvim postupanjem Tužilaštva BiH i Suda BiH povrijeđeno pravo da mu sudi *“nepristran sud”*, te da je na taj način narušeno načelo *„presumpcije nevinosti“*, načelo *„jednakosti stranaka u postupku“*, a samim tim da mu je povrijeđeno i pravo na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije. Apelant također smatra da je do povrede navedenih prava došlo i zbog proizvoljnog postupanja Suda BiH u predmetnom krivičnom postupku, prvenstveno prvostepenog vijeća koje je svoju odluku zasnovalo ne navodeći razloge o odlučnim činjenicama, te da ona nije utemeljena na ocjeni svih dokaza provedenih na glavnom pretresu. U prilog tome navodi da je presuda uglavnom utemeljena na iskazima saslušanih svjedoka optužbe, a posebno na iskazu svjedoka-sudije Nenada Šelege, a da je njemu pritom bilo uskraćeno pravo saslušanja svjedoka Rasima Delića i Bakira Izetbegovića, na okolnosti karaktera njegove ličnosti. Dalje on navodi da je odbijen prijedlog odbrane da se izvrši reprodukcija audio zapisa sa glavnog pretresa od 15. septembra 2005. godine u predmetu broj K-39-/05 (postupak je vođen protiv apelantovog sina Senada Memića), te da sud nije dao analizu provedenog dokaza saslušanja

apelanta u svojstvu svjedoka niti je cijenio zaključak iz sudsko-psihijatrijskog nalaza prof. dr. Abdulaha Kučukalića, odnosno navedene subjektivne i objektivne okolnosti u tom zaključku, koje se odnose na to da je apelant kritične prilike reagovao *“jer je njegov sin osuđen na osnovu nezakonitih dokaza”*. Apelant smatra da je razlog za ovakvo postupanje suda u činjenici da je sud od početka vodio ovaj krivični postupak *“sa uvjerenjem da je apelant kriv”* te da je zato *“diskriminisan u svom pravu prema kojem se svako ko je optužen za krivično djelo smatra nevinim dok se njegova krivica ne dokaže”*. Također, apelant smatra da je i odlukom o kazni povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje, iz razloga što Apelaciono vijeće Suda BiH nije cijenilo sve apelantove olakšavajuće okolnosti navedene u žalbi, već je cijenio samo one koje je već prvostepeno vijeće navelo u presudi, pa je apelantu izrečenu kaznu zatvora u trajanju od četiri mjeseca, preinačilo na kaznu zatvora od tri mjeseca. Na kraju, apelant zaključuje da se na osnovu provedenih dokaza ne može smatrati da u datoj situaciji apelantovo ponašanje ima obilježje predmetnog kaznenog djela za koje je osuđen.

15. Dalje, apelant smatra da je donošenjem osporenih presuda *“sankcionisana”* njegova sloboda izražavanja, odnosno da je *“kažnjen zbog iznošenja svog ličnog stava u vezi s činjenicama koje se odnose na suđenje njegovom sinu, te da se to odnosi kako na ono što je rekao sudiji Nenadu Šeledi tako i tužiocu Ahmetu Helebiću, smatrajući da mu je na taj način povrijeđeno pravo na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije.*

16. Apelant je zatražio donošenje privremene mjere kojom bi se odložilo izvršenje izrečene kazne zatvora, jer bi njegovo upućivanje na izdržavanje kazne zatvora moglo dovesti do neotklonjivih štetnih posljedica po njegovo zdravlje, uključujući i njegovo psihičko stanje.

b) Odgovor na apelaciju

17. Sud BiH u odgovoru smatra da su navodi iz apelacije neosnovani, te predlaže da se oni odbiju. Naglašava se da je apelant navode iz apelacije pretežno koristio tokom prvostepenog i apelacionog postupka, te da je sud o njima zauzeo svoj stav i da ostaje pri navodima datim u obrazloženju osporenih presuda. Razlozi na temelju kojih je sud donio osuđujuću presudu su

detaljno obrazloženi, te sud ostaje pri onom što je navedeno u presudama koje se osporavaju apelacijom.

18. Tužilaštvo BiH također smatra neosnovanom predmetnu apelaciju, te predlaže da se ona odbije. Osim toga, Tužilaštvo dalje navodi da su u toku krivičnog postupka provedeni, kako svi dokazi koje je predložila optužba, tako i dokazi koje je predložila odbrana, da su ispitani svjedoci odbrane direktno i unakrsno, a saslušan je i apelant u svojstvu svjedoka. Tužilaštvo također navodi da su tačni navodi da je apelant pregovarao s Tužilaštvom BiH, nakon provedene istrage o zaključenju sporazuma o priznanju krivice sa apelantom, ali da sporazum nije zaključen, zbog toga što Tužilaštvo BiH nije prihvatilo ponuđene uvjete odbrane.

V. Relevantni propisi

19. U **Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine** («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 37/03) relevantne odredbe glase:

«Član 241. stav 2.

Ko koristi fizičku silu, prijetnju ili zastrašivanje kako bi spriječio sudiju, tužioca ili službenu osobu organa za provođenje zakona da vrše službenu dužnost u vezi sa krivičnim postupkom koji se vodi po zakonu Bosne i Hercegovine kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina zatvora.»

20. U **Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine** («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 3/03) relevantne odredbe glase:

«Član 14.

Sud, tužitelj i drugi organi koji učestvuju u postupku dužni su s jednakom pažnjom da ispituju i utvrđuju kako činjenice koje terete osumnjičenog odnosno optuženog tako i one koje im idu u korist.

Član 15.

Pravo suda, tužitelja i drugih organa koji učestvuju u krivičnom postupku da ocjenjuju postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima.

Član 281.

Sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu.

Sud je dužan savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.

Član 290. tačka 7.

Sud će određeno i potpuno iznijeti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza iz kojih razloga nije uvažio pojedine prijedloge stranaka iz kojih razloga je odlučio da se ne saslusa neposredno svjedok ili vještak čiji iskaz je pročitao, kojim razlozima se rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, a naročito pri utvrđivanju da li postoji krivično djelo i krivična odgovornost optuženog i pri primjenjivanju određenih odredaba krivičnog zakona na optuženog i njegovo djelo.»

VI. Dopustivost

21. U skladu s članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud, također, ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom ustavu kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

22. U skladu s članom 16. stav 1. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke koja se njome pobija, iscrpljeni svi djelotvorni pravni lijekovi mogući prema zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem djelotvornom pravnom lijeku kojeg je koristio.

23. U konkretnom slučaju predmet osporavanja apelacijom je Presuda Suda BiH broj KŽ-43/06 od 14. septembra 2006. godine, protiv koje nema drugih djelotvornih pravnih lijekova mogućih prema zakonu. Zatim, osporenu presudu apelant je primio 13. oktobra 2006. godine, a apelacija je podnesena 2. novembra 2006. godine, tj. u roku od 60 dana, kako je propisano članom 16. stav 1. Pravila Ustavnog suda. Konačno, apelacija ispunjava i uvjete iz člana 16. st. 2. i 4. Pravila Ustavnog suda, jer nije očigledno (*prima facie*) neosnovana, niti postoji neki drugi formalni razlog zbog kojeg apelacija nije dopustiva.

24. Imajući u vidu odredbe člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 16. st. 1, 2. i 4. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je utvrdio da predmetna apelacija ispunjava uvjete u pogledu dopustivosti.

VI. Meritum

25. Apelant pobija navedene presude tvrdeći da su mu tim presudama povrijeđena prava iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. st. 1, 2. i 3. tač. b. i d. Evropske konvencije. Također je naveo da je došlo do povrede njegovog prava na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije, zatim prava na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije i prava na zabranu diskriminacije iz člana 14. Evropske konvencije.

Pravo na pravično suđenje

26. Član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

«Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

(...)

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.»

27. Član 6. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

"1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom. [...]"

28. U konkretnom slučaju se radi o krivičnom postupku u kojem je apelant proglašen krivim za krivično djelo propisano zakonom, te je osuđen na kaznu zatvora. Dakle, ishod predmetnog postupka bio je od odlučujućeg značaja za utvrđivanje „osnovanosti bilo kakve krivične optužbe“ protiv apelanta, pa je član 6. Evropske konvencije primjenjiv. Stoga, Ustavni sud treba ispitati je li osporenim presudama povrijeđeno apelantovo pravo na pravično suđenje kako je zaštićeno članom 6. Evropske konvencije.

29. Ustavni sud zapaža da se apelantovi prigovori, u suštini, odnose na pravilnost utvrđivanja činjeničnog stanja, te postojanja dovoljnog broja relevantnih dokaza na osnovu kojih bi se mogla donijeti osuđujuća presuda, da su obrazloženja osporenih presuda proizvoljna, te da je na štetu apelanta prekršeno „načelo nepristranosti“ i načelo „pretpostavke nevinosti“ (*in dubio pro reo*)

Pravo na pravično suđenje u odnosu na nepristranost suda

30. Apelant smatra da Sud BiH, prvenstveno prvostepeno vijeće, u konkretnom slučaju nije postupalo u skladu s načelom nepristranosti, navodeći u tom pravcu da sporazum o krivici koji je apelant trebao potpisati s tužiocem nije potpisan „*jer je neko od članova sudskog vijeća prije zakazanog suđenja razgovarao s tužiocem o elementima dogovorenog sporazuma*“ te da su članovi sudskog vijeća razgovarajući s tužiocem o sporazumu o krivici prije nego što je on potpisan i dostavljen sudu, povrijedili apelantovo pravo da mu sudi nepristran sud. Također povredu ovog prava apelant vidi i u činjenici da je Rješenjem Opće sjednice Suda BiH broj SU-117/06 od 1. februara 2006. godine odbijen apelantov zahtjev o izuzeću svih članova sudskog vijeća i rješenjem glavnog tužioca Tužilaštva BiH broj A-60/06 odbijen zahtjev o izuzeću tužioca, te da je rješenjem Apelacionog vijeća broj KŽ-17/06 od 10. marta 2006. godine odbijen prijedlog da se vođenje ovoga postupka prenese u nadležnost Općinskom sudu u Sarajevu.

31. U vezi s ovim navodima, Ustavni sud ističe da nepristranost podrazumijeva da sud ne smije biti opterećen predrasudama u vezi s odlukom koju donosi. Sud ne smije biti pod uticajem vanjskih

informacija ili pod bilo kojim drugim pritiskom, već svoje mišljenje mora temeljiti isključivo na onom što je iznijeto na suđenju. Prilikom odlučivanja je li neki sud bio pristran mora se napraviti distinkcija između subjektivnog i objektivnog pristupa pristranosti. Subjektivni pristup se odnosi na ličnu nepristranost članova vijeća i ona se pretpostavlja dok se ne dokaže suprotno (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Hauschildt protiv Danske*, stav 47). Zaključiti da je neki sudija pristran zbog opterećenosti predrasudama moguće je samo kada to postane sasvim jasno na osnovu njegovog stava tokom postupka ili iz sadržaja presude. „U okviru objektivnog testa mora se odrediti da li je, potpuno odvojeno od osobnog ponašanja sudije, bilo dokazivih činjenica koje mogu dovesti do sumnje u njegovu nepristranost. U ovom pogledu čak i dojam može imati izvjesnu važnost. Ono što je ovdje važno jeste povjerenje koje sudovi u demokratskom društvu moraju ulijevati javnosti i, najviše od svega, kada su u pitanju krivični postupci povjerenje koje moraju ulijevati samom okrivljenom. Ovo podrazumijeva da kod odlučivanja postoji li u nekom konkretnom predmetu opravdan razlog za strah da određeni sudija nije nepristran, stav okrivljenog je važan ali ne i odlučujući. Ono što je odlučujuće je može li se takav strah smatrati objektivno opravdanim“ (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Fey protiv Austrije*, presuda od 24. februara 1993. godine, stav 30).

32. Ustavni sud smatra da apelant, osim paušalnih navoda, nije dao nikakve dokaze koji bi govorili u prilog takve tvrdnje da je sudsko vijeće ili neki njegov član u bilo kojoj fazi postupka kao i kod donošenja osporavane presude imao predrasude niti su takve predrasude ispoljene u radu suda. Prema tome, ostaje samo u domenu apelantove spekulacije i pretpostavke da postoje predrasude kod sudija. Činjenica da sporazum o krivici koji je apelant trebao potpisati sa tužilaštvom nije potpisan, da je odbijen apelantov zahtjev o izuzeću svih članova sudskog vijeća i postupajućeg tužioca, te da je odbijen prijedlog da se vođenje ovoga postupka sa Suda BiH prenese u nadležnost Općinskom sudu Sarajevo, sama po sebi ne može predstavljati osnovu za zaključak da postoje predrasude suda. Ustavi sud i ovom prilikom podsjeća da standardi prava na pravično suđenje uključuju slobodu sudova da odlučuju koje je dokaze potrebno izvesti, te da sa jednakom pažnjom moraju odlučiti o izvođenju dokaza koje predlažu i odbrana i optužba.

33. Okolnost da je predmetno krivično djelo počinjeno u zgradi Suda/Tužilaštva BiH i da kao svjedoke treba saslušati predsjednika sudskog vijeća u predmetu broj K-39/05 optuženih Senada Memića i dr., kao i sudije i druge uposlenike Suda BiH, upućuje na zaključak da je kod apelanta

postojao subjektivni strah da sud nije bio nepristran, međutim, iz navoda apelacije i ostale sudu raspoložive dokumentacije se ne može zaključiti da se takav strah može smatrati objektivno opravdanim, jer u tom pravcu ne postoji ni jedan dokaz. Stoga, Ustavni sud zaključuje da su neosnovani navodi iz apelacije u pogledu nepostojanja nepristranosti suda i u vezi s tim kršenju prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. Evropske konvencije.

Ocjena dokaza i načelo pretpostavke nevinosti (*in dubio pro reo*)

34. Član 6. stav 2. Evropske konvencije propisuje da će svako ko je optužen za krivično djelo biti smatran nevinim dok se njegova krivica ne dokaže u skladu sa zakonom. Ovaj temeljni pravni princip je razrađen i u odredbama Zakona o krivičnom postupku koji je primijenjen u konkretnom slučaju. Evropski sud je zaključio da princip pretpostavke nevinosti *«zahtijeva, inter alia, u vršenju svoje obaveze, da članovi vijeća suda ne trebaju počinjati od unaprijed stvorene ideje da je okrivljena osoba izvršila djelo za koje se tuži; teret dokaza je na optužbi, a svaka sumnja treba ići u prilog okrivljenog»* (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Barbera, Messegue i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. godine, stav 77). I Ustavni sud je u svojoj praksi uvijek afirmisao ovaj princip i apelacija u tom pravcu osnovano ukazuje na Odluku Ustavnog suda broj AP 661/04. U ovoj odluci Ustavni sud je naglasio da *«ukoliko se ustavno pravo na pravično suđenje posmatra u kontekstu važećeg pozitivnog prava u Bosni i Hercegovini, onda se mora primijetiti da bitan segment prava na pravično suđenje čini brižljiva i savjesna ocjena dokaza i činjenica utvrđenih u postupku pred redovnim sudovima. Ovo je jedna od temeljnih odredaba u vezi sa izvođenjem i ocjenom dokaza koja se nalazi u svim važećim procesnim zakonima u Bosni i Hercegovini, pa i u Zakonu o krivičnim postupku Republike Srpske, u kojem odredba člana 287. stav 2. glasi: «[...]Sud će savjesno i brižljivo ocijeniti svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno[...]», pa čini neodvojiv element prava na pravično suđenje»* (vidi Ustavni sud, Odluku broj AP 661/04 od 21. aprila 2005. godine).

35. Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju takva analiza izvedenih dokaza nije izostala, već da je prvostepeno vijeće u svojoj presudi u potpunosti opisalo proces pojedinačne ocjene dokaza, njihovog dovođenja u međusobnu vezu i izvođenje zaključka o dokazanosti da je apelant počinio krivično djelo koje mu je stavljeno na teret. Naime, svi dokazi su izvedeni na glavnom pretresu, a apelant je imao priliku ispitati sve dokaze optužbe i osporiti ih lično i uz pomoć branioca.

Prvostepeno vijeće je iz provedenih dokaza nesporno utvrdilo i obrazložilo svoj zaključak da je apelant 18. oktobra 2005. godine u sudnici Suda BiH, nakon što je njegovom sinu u krivičnom postupku izrečena osuđujuća presuda i zatvorska kazna, vrijeđanjem i grubim ponašanjem ometao predsjednika vijeća u iznošenju obrazloženja presude, te da je na taj način počinio krivično djelo ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZ BiH.

36. Ovakve zaključke prvostepenog vijeća u cijelosti je potvrdilo i Apelaciono vijeće, a nakon pojedinačne analize svakog žalbenog navoda, ocijenivši da su svi apelantovi žalbeni navodi neosnovani, jer je izreka prvostepene presude razumljiva i u cijelosti u saglasnosti s provedenim dokazima i utvrđenim činjeničnim stanjem, za koje je prvostepeno vijeće dalo jasne, logične i uvjerljive razloge.

37. U vezi s apelantovim prigovorom da su obrazloženja pobijanih presuda nedovoljna i nepotpuna, te da nisu utemeljena na ocjeni svih dokaza provedenih na glavnom pretresu, Ustavni sud smatra da su u biti svi dokazi izvedeni, i to kako dokazi odbrane tako i optužbe, a nakon okončanja dokaznog postupka argumenti odbrane, kao i dokazi koji pobijaju navode optužbe su razmatrani i detaljno obrazloženi. Ustavni sud ukazuje da pravo na pravično suđenje uključuje, *inter alia*, neophodnost da se predoče razlozi za donošenje sudske odluke u određenom pravcu, s obzirom da to omogućava apelantu da djelotvorno koristi raspoložive pravne lijekove. Međutim, član 6. stav 1. Evropske konvencije ne predviđa da redovni sud ispituje sve argumente koje su strane izložile u toku postupka, nego samo argumente koje sud smatra relevantnim. Sud mora uzeti u obzir argumente strana u postupku, ali oni ne moraju svi biti izneseni u obrazloženju presude. Prema tome neosnovani su navodi da je sud proizvoljno postupao pri ocjeni dokaza i da osporene presude nisu dovoljno i jasno obrazložene. Naprotiv, Ustavni sud smatra da je Sud BiH dao detaljne, jasne i precizne razloge svojih stavova u obrazloženjima osporenih presuda, te da je prvostepeno vijeće za svaki dokaz kojem je vjerovao, kao i onaj kojem nije vjerovao, dao logično i uvjerljivo obrazloženje, koje ni u jednom dijelu ne izgleda proizvoljno ili neprihvatljivo samo po sebi, niti ima elemenata koji bi ukazali da je prvostepeno vijeće zloupotrijebilo dokazni postupak na apelantovu štetu. Osim toga, u apelaciji se ne nude nikakvi drugi dokazi i argumenti, različiti od onih koje je apelant već isticao u žalbi na prvostepenu odluku, na koje je u potpunosti odgovorilo Apelaciono vijeće, niti apelant navodi i jednu posebnu procesnu radnju za koju bi Ustavni sud mogao utvrditi da krši pravo na pravičan postupak u smislu člana 6. stav 1. Evropske konvencije. I dalje, u apelaciji je

navedeno da se Sud BiH rukovodio subjektivnom ocjenom dokaza protivno obavezujućem načelu *in dubio pro reo* čime se dovodi u pitanje pravičnost suđenja».

38. Ove argumente apelacija je koristila i kod žalbe zbog nepristranosti suda o čemu je Ustavni sud već donio zaključak. S tim u vezi, Ustavni sud ponovo naglašava svoj stav da nije, općenito, nadležan vršiti provjeru utvrđenih činjenica i načina na koji su redovni sudovi protumačili pozitivno-pravne propise, osim ukoliko odluke tih sudova krše ustavna prava. To će biti slučaj kada odluka redovnog suda krši ustavna prava, tj. ukoliko je redovni sud pogrešno protumačio ili primijenio neko ustavno pravo, ili je zanemario to pravo, ako je primjena zakona bila proizvoljna ili diskriminacijska, ukoliko je došlo do povrede procesnih prava (pravično suđenje, pristup sudu, djelotvorni pravni lijekovi i u drugim slučajevima), ili ukoliko utvrđeno činjenično stanje ukazuje na povredu Ustava Bosne i Hercegovine (vidi Ustavni sud, odluke broj *U 39/01* od 5. aprila 2002. godine, objavljenu u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 25/02 i broj *U 29/02* od 27. juna 2003. godine, objavljenu u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine» broj 31/03). Također, Ustavni sud naglašava da je van njegove nadležnosti da procjenjuje kvalitet zaključaka redovnih sudova u pogledu ocjene dokaza, ukoliko se ova ocjena ne doima očigledno proizvoljnom. Ovakvu praksu je imao i bivši Dom za ljudska prava, smatrajući da «nije u nadležnosti Doma da procjenu domaćih sudova zamijeni vlastitom procjenom činjenica, ako takvi zaključci ne djeluju neprihvatljivo ili proizvoljno» (vidi bivši Dom za ljudska prava, «*Trgosirovina Sarajevo (DDT)*» protiv *Federacije BiH*, predmet broj *CH/01/4128*, odluka o prihvatljivosti od 6. septembra 2000. godine).

39. Dakle, iako je sebi nametnuo ograničenja u pogledu toga hoće li ispitivati načine na koje su redovni sudovi utvrdili činjenično stanje i ocijenili dokaze, Ustavni sud nije tu mogućnost potpuno isključio, već je svoju nadležnost o tom pitanju ograničio na slučaj da se ispitivanje činjeničnog stanja vrši ako je „*postupak sadržavao povredu prava na pravično suđenje u okviru značenja iz člana 6. Evropske konvencije*“, odnosno „*ukoliko utvrđeno činjenično stanje ukazuje na povredu Ustava*», ili ukoliko se ocjena dokaza «*doima očigledno proizvoljnom*». U tom pravcu postoje brojni primjeri sudske prakse kada je Ustavni sud ulazio u načine na koje su ocijenili činjenično stanje i dokaze redovni sudovi (vidi Ustavni sud, odluke broj *U 15/99* od 15. decembra 2000. godine, «Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 13/01, broj *U 14/00* od 4. maja 2001. godine, «Službeni glasnik Bosne i Hercegovine» broj 33/01 i broj *AP 661/04* od 21. aprila 2005.

godine). Međutim, u konkretnom slučaju, redovni sud je na zadovoljavajući način obrazložio kako je cijenio pojedine dokaze i kojim se razlozima rukovodio kod njihovog prihvatanja ili odbijanja, a Ustavni sud nije našao da se ocjena dokaza «*doima očigledno proizvoljnom*» što bi zahtijevalo odstupanje od prakse da Ustavni sud ne procjenjuje kvalitet zaključaka redovnih sudova u pogledu ocjene dokaza.

40. Zbog svega navedenog, Ustavni sud zaključuje da su neosnovani navodi iz apelacije o kršenju načela pretpostavke nevinosti i s tim u vezi kršenja prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 2. Evropske konvencije.

Ostali apelantovi navodi se odnose na netačno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i nepravilnu primjenu materijalnog zakona.

41. Ustavni sud se poziva na stav Evropskog suda za ljudska prava koji navodi da «*u načelu sud ne procjenjuje da li su izjave svjedoka bile na ispravan način usvojene kao dokazna građa*» (vidi presudu *Kostovski* od 20. novembra 1989. godine). Osim toga, Evropski sud za ljudska prava smatra da je «*[...]ostavljeno domaćim sudovima da procijene da li izjava data od strane svjedoka u otvorenoj sudnici i pod zakletvom treba da bude izjava na koju će se osloniti, i dati prednost nad drugom izjavom istog svjedoka, čak i kad je prva kontradiktorna drugoj[...]*». Identičan je i stav Ustavnog suda u Odluci broj U 62/01 od 5. aprila 2002. godine («*Službeni glasnik Bosne i Hercegovine*» broj 24/02), gdje je navedeno da Ustavni sud, u načelu, nije nadležan da vrši procjenu činjeničnog stanja koju su izvršili redovni sudovi, ukoliko utvrđene činjenice i dokazi na kojima se presuda zasniva ne izgledaju proizvoljno i neprihvatljivo.

42. Ustavni sud se, također, poziva na stav Evropskog suda za ljudska prava «*[...]da objema stranama mora biti data razumna mogućnost da izlože svoj predmet - uključujući i iznošenje dokazne građe - pod uvjetima koji ih ne stavljaju u znatno podređeniji položaj u odnosu na protivnika[...]*» (vidi presudu *Dombo Beheer B.V.* od 27. oktobra 1993. godine). Osim toga, Ustavni sud se poziva i na član 13. stav 1. Zakona o krivičnom postupku koji u svom relevantnom dijelu navodi: «*[...]dužni su istinito i potpuno utvrditi činjenice koje su važne za donošenje zakonite odluke[...]*».

43. U konkretnom slučaju nesporno je da je apelant imao uvid u sve dokaze na kojima su zasnovane presude koje se pobijaju apelacijom. Navedena činjenica se mora dovesti u vezu sa zakonskim ovlaštenjem redovnih sudova da utvrde činjenice za koje oni smatraju da su bitne za donošenje odluke, te sa njihovim pravom da izvrše njihovu procjenu u smislu koje će prihvatiti, a koje ne. S obzirom na navedeno, Ustavni sud neće ulaziti u ispitivanje apelantovih navoda da redovni sudovi nisu dovoljno dokazali njegovu krivicu, kao i da nisu uzimali u obzir dokaze koji mu idu u korist. Naime, Ustavni sud je već naveo da je uvidom u obrazloženja pobijanih presuda vidljivo da je prvostepeno vijeće izvelo veliki broj dokaza, te da je za svaki dokaz koji je prihvaćen, kao i onaj koji nije, dato logično i uvjerljivo obrazloženje koje ni u kojem slučaju ne izgleda proizvoljno ili neprihvatljivo samo po sebi. Nesporno je da je apelant tokom cijelog postupka tretiran kao ravnopravna stranka, te da mu je omogućeno da aktivno sudjeluje u postupku, da bude saslušan, da predlaže dokaze, daje svoje primjedbe, zatim apelant je tokom cijelog postupka imao branioca, mogao ulagati žalbe, te nema ni jednog razloga da se posumnja u pravičnost suđenja u cjelini.

44. Imajući u vidu navedeno Ustavni sud smatra da nije došlo do povrede prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Pravo na slobodu izražavanja

45. Član II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

«Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

(...)

h) Slobodu izražavanja.»

46. Član 10. Evropske konvencije glasi:

«1. Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne sprječava države da zahtijevaju dozvole za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.

2. Ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obaveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili sankcijama predviđenim zakonom i koje (su) neophodne u demokratskom društvu u interesu

nacionalne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, sprječavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja i morala, ugleda ili prava drugih, sprječavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu očuvanja autoriteta i nepristranosti suda».

47. Član 10. Evropske konvencije na koji se apelant poziva odnosi se na slobodu mišljenja i slobodu primanja i davanja informacija i ideja, a u odnosu na različite oblike cenzura ili zabrana u odnosu na iznesena prava. Međutim, u ovom slučaju se radi o u krivičnom postupku utvrđenom ponašanjem apelanta koje sadržava obilježja krivičnog djela ometanje rada pravosuđa iz člana 241. stav 2. KZBiH, za što je apelant i osuđen. Ovo djelo je, prema donesenim odlukama, izvršeno tako da je apelant 18. oktobra 2005. godine u sudnici Suda BiH, nakon što je njegovom sinu u krivičnom postupku izrečena osuđujuća presuda i zatvorska kazna, vrijeđanjem i grubim ponašanjem omeo predsjednika vijeća u iznošenju obrazloženja presude. Dakle, konkretno, s obzirom na utvrđeno apelantovo ponašanje, ovdje se ne može govoriti o apelantovom pravu na slobodu mišljenja i izražavanja, jer se radi o tome da je apelant pod izgovorom da se koristi ovim pravom ometao prava drugog, sudije u ovom slučaju, i to vrijeđanjem teškim riječima, na način koji čini obilježje krivičnog djela za koje je i osuđen. Naime, ovdje apelant nastoji zloupotrijebiti svoja prava, a na štetu prava drugih, koja su također zaštićena, konkretno KZBiH, što nije dopustivo. Način na koji je apelant iznosio svoj lični stav u vezi sa činjenicama koje se odnose na suđenje njegovom sinu nije način na koji je ovo pravo zaštićeno Evropskom konvencijom.

48. Na osnovu izloženog, Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju predočene činjenice ni na koji način ne mogu opravdati tvrdnju da postoji kršenje apelantovih prava iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije

Pravo na djelotvoran pravni lijek

49. Član 13. Evropske konvencije u relevantnom dijelu glasi:

«Svako čija su prava i slobode, priznata ovom konvencijom, narušena ima pravo na pravni lijek pred nacionalnim vlastima...»

50. Prema pravnoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, pravo na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije je akcesorno pravo. To znači da ovaj član zahtijeva da se osigura

pravni lijek u vezi s pravima garantiranim Evropskom konvencijom. Iz apelacije proizlazi da apelant smatra da nije imao pravo na djelotvoran pravni lijek u vezi s pravom na pravično suđenje.

51. U vezi s apelantovim navodima da mu je povrijeđeno pravo na djelotvoran pravni lijek, jer u toku postupka nije udovoljeno njegovom zahtjevu o izuzeću članova sudskog vijeća i zahtjevu da se vođenje ovog postupka sa Suda BiH prenese u nadležnost Općinskom sudu u Sarajevu, a imajući u vidu jurisprudenciju Evropskog suda za ljudska prava, Ustavni sud naglašava da pojam «djelotvoran pravni lijek» ne znači da korištenje određenog pravnog lijeka mora rezultirati pozitivnim ishodom za onoga ko ga koristi, već se, između ostalog, zahtijeva da nadležni organi imaju ovlasti da, ukoliko prihvate apelantove suštinske argumente, izmijene u njegovu korist odluku koju osporava (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Soering protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 7. jula 1989. godine, serija A, broj 161, stav 120). Također, u konkretnom slučaju apelant pobija presudu Suda BiH, koja je donesena po žalbi protiv prvostepene odluke. S tim u vezi, Ustavni sud konstatuje da je nesumnjivo da Sud BiH ima punu jurisdikciju, što znači da može po propisanom pravnom lijeku donositi obavezujuće odluke, što je i glavna karakteristika tzv. remedijalne efektivnosti, kao jednog od elemenata instituta «djelotvornog pravnog lijeka». Činjenica da ovi pravni lijekovi nisu rezultirali pozitivnim ishodom za apelanta, sama po sebi ne predstavlja kršenje prava na efektivan pravni lijek.

52. Ustavni sud smatra da u konkretnom slučaju nije prekršeno apelantovo pravo na djelotvoran pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije.

Zabrana diskriminacije

53. Apelant se, kako je već rečeno, žali da je diskriminiran zato što je „*sud od početka vodio ovaj krivični postupak sa uvjerenjem da je kriv*“, navodeći da je na taj način povrijeđen član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i član 14. Evropske konvencije.

54. Član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

«Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, jezik, vjera,

političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.»

55. Član 14. Evropske konvencije glasi:

«Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.»

56. Prema pravnoj praksi Evropskog suda, pravo iz člana 14. Evropske konvencije je akcesorno pravo. To znači da ovaj član ne osigurava nezavisno i samostalno pravo na nediskriminaciju, već se na diskriminaciju po ovom članu može pozvati samo u vezi sa „uživanjem prava i sloboda garantovanih Evropskom konvencijom“. Iako to eksplicitno ne navodi, iz navoda apelacije proizlazi da se apelant žali da je diskriminiran u vezi s pravom na pravičan postupak.

57. Ustavni sud podsjeća na praksu Evropskog suda, prema kojoj diskriminacija postoji samo ako se osoba ili grupa osoba u istoj situaciji različito tretiraju, a ne postoji neko objektivno i razumno opravdanje za različit tretman (vidi Evropski sud, *Belgijski predmet o jezicima*, presuda od 23. jula 1968, serija A, broj 6).

58. Ustavni sud, prije svega, mora utvrditi je li se prema apelantu postupalo različito od drugih u istoj ili sličnoj situaciji. Svako različito postupanje se smatra diskriminacijskim, ukoliko nema razumno i objektivno opravdanje, odnosno ukoliko ne slijedi zakoniti cilj ili ako nema razumnog odnosa proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi postići.

59. Ustavni sud je već zaključio da je u konkretnom slučaju protiv apelanta pokrenut i okončan krivični postupak u skladu sa zakonskim propisima i nadležnostima ovlaštenih organa, te da nije bilo kršenja apelantovog prava na pravičan postupak. U konkretnom slučaju, odluka o pravnoj kvalifikaciji, krivici i kazni je rezultat sveukupne sudijske ocjene dokaza, kao ponašanja i apelantovih ličnih okolnosti, o čemu je sud dao detaljna obrazloženja, pa se ne može reći da je apelantov tretman bio različit u odnosu na druge u smislu člana 14. Evropske konvencije.

60. Kako apelant u vezi sa navodnom diskriminacijom ne nudi nikakve druge argumente i dokaze, te kako u konkretnom slučaju član II/4. Ustava Bosne i Hercegovine ne pruža širu zaštitu

od člana 14. Evropske konvencije, Ustavni sud zaključuje da nije povrijeđeno apelantovo pravo na nediskriminaciju iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije, a u vezi sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. Evropske konvencije.

VIII. Zaključak

61. Ustavni sud zaključuje da nema povrede prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, prava na slobodu izražavanja iz člana II/3.h) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 10. Evropske konvencije, prava na djelotvorni pravni lijek iz člana 13. Evropske konvencije, kao i pravo na nediskriminaciju iz člana II/4. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 14. Evropske konvencije, te da su apelantovi navodi o povredi ovih prava neosnovani. Ustavni sud nije utvrdio osnovanost ovih navoda, niti postojanje drugih elemenata koji bi ukazivali da je postupak bio nepravičan, jer su osporene presude jasne i dovoljno obrazložene, a navodi iz apelacije o pristranosti suda i o neizvođenju dokaza koje je predložila odbrana, paušalni, bez datih činjenica i dokaza za ove tvrdnje. Naime, Ustavni sud nije našao elemente koji bi ukazivali da su redovni sudovi ocijenili dokaze očigledno proizvoljno, ili da je dokazni postupak zloupotrijebljen na apelantovu štetu u smislu prava na pravičan postupak. Također, nije prekršen princip *in dubio pro reo* ako sud nije smatrao potrebnim koristiti određeni dokaz, a apelantovi navodi o kršenju se tiču pitanja koje je presudom u cijelosti rasvijetljeno izvođenjem i ocjenom drugih dokaza. Osim toga, ne postoji kršenje prava na presumpciju nevinosti iz člana 6. stav 2. Evropske konvencije, niti ima elemenata koji bi ukazivali da je u bilo kojoj fazi postupka apelant tretiran na način koji bi vodio kršenju ovog načela.

62. S obzirom na odluku Ustavnog suda u ovom predmetu, prestaje pravno dejstvo Odluke o privremenoj mjeri broj AP 2963/06 od 25. januara 2007. godine i AP 2963/06 od 19. aprila 2007. godine.

63. Na osnovu člana 61. st. 1. i 3. Pravila Ustavnog suda, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

64. Prema članu VI/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

22

Predsjednica
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Hatidža Hadžiosmanović